

Mads Roesdahl
13. april 2006

Gode argumenter for at ophæve varighedsbegrænsningen i sygedagpengeloven

Hvert år stopper sygedagpengene for mere end 5000 personer på grund af varighedsbegrænsningen. Antallet har været stigende.

2002	2003	2004	2005
4546	5547	5406	5646

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, Afsluttede dagpengesager efter ophørsårsag, dagpengetype, område, alder og tid. Hele Landet 18 – 66 år.

Ca. 1/3 af de 5000 personer modtager efter at have mistet sygedagpengene ikke nogen form for ydelse (kontanthjælp el. andet). Dette skyldes bl.a. ægtefællen indtægt.

Man kan ikke forsikre sig mod dette indtægtstab. Gode danske lønmodtagere, som har handlet så fornuftigt som den kan, bliver ramt af dette indtægtstab. Hverken arbejdsløshedsforsikring, ulykkesforsikring eller den invaliditetsdækning, der er tilknyttet arbejdsmarkedspensionsordningerne dækker dette indtægtstab.

Man kan få sygedagpenge i 52 uger. Under visse omstændigheder kan dagpengene forlænges. Det gælder bl.a. hvis revalidering er overvejende sandsynlig, hvis den sygemeldte er under behandling og indenfor kortere tid ventes at kunne genvinde arbejdsevnen eller hvis der er rejst en sag om førtidspension.

Hvis det forventes, at man kan behandles eller revalideres og at man derefter kommer i fleksjob, kan dagpengene ikke forlænges. I 1989 da reglerne blev vedtaget fandtes fleksjob ikke. Da var der kun mulighed for *fuldstændig* generhvervelse af erhvervsevnen eller at få førtidspension. I begge tilfælde kunne forlænges.

Behandling af bl.a. ledegigt med nye såkaldte biologiske præparater, er meget langvarig. Der kan derfor ikke forlænges, efter reglen om, at man er under lægebehandling der inden for kortere tid ventes at kunne genskabe arbejdsevnen. Der kan heller ikke tilkendes førtidspension, da man ikke kan fastslå at lidelsen er varig.

Samme forhold gør sig gældende for svært trafikskadede, hvor behandling og genoptræning ofte tager længere tid end 2 år.

Varighedsbegrænsningen bringer ikke de sygemeldte tættere på arbejdsmarkedet.

Gigtforeningens og PTU fik Danmarks Statistik til at undersøge, hvad der sker med de personer, der mister sygedagpengene på grund af varighedsbegrænsningen. Undersøgelsen viste at mindre end 1/6 af de personer, der rammes af varighedsbegrænsningen får en indtægt på mindst 150.000 kr. inden for de næste 2 år. 150.000 var det beskedne mål, som foreningerne satte for at være selvforsørgende.

Det er tvært i mod forhold der gør, at varighedsbegrænsningen bringer de sygemeldte længere fra arbejdsmarkedet.

1. Den sygemeldte falder ud af den opfølgning, der er for sygedagpengemodtagere. Netop denne opfølgning er blevet styrket med vedtagelsen af L21 (2004/05)
2. Den sygemeldte er ikke længere berettiget til ydelser efter beskæftigelsesindsatsloven, med mindre der udbetales kontanthjælp eller der tilkendes revalidering.
3. Sygemeldte der igennem en længere tid slet ikke har haft nogen indtægt, vil ofte lave en strategi for at genskabe indtægten. Denne strategi vil ofte bestå i at arbejde mod at få en førtidspension. Dette er ikke hensigtsmæssigt, men det er forståeligt.

Det koster 210 mio kr. at afskaffe varighedsbegrænsningen. Det skønner Arbejdsdirektoratet i Moderniseringsudvalgets rapport i afsnit 4.2.4.
http://www.adir.dk/extern/netpub/sygedp_modernisering/index.htm

Der har været bekymring for, at en ophævelse af varighedsbegrænsningen vil betyde, at sygedagpengemodtagere vil komme til at sejle deres egen sø, og at de i al for lang tid vil komme til at gå på en passiv ydelse. Her er forholdene i 2006 dog meget anderledes end i 1989, da varighedsbegrænsningen blev vedtaget:

1. Kommunerne finansierer sygedagpenge 100% efter 52. uge. Hvis en person i stedet visiteres til revalidering, fleksjob eller pension er der en statslig medfinansiering. Det kan altså ikke betale sig for kommunerne at parkere borgere på sygedagpenge med mindre kommunen har tillid til at den sygemeldte vil vende tilbage til arbejdsmarkedet.
2. L21 (opfølgning i sygedagpenge sager) sætter meget stramme regler for kommunernes opfølgning. Det burde ikke være muligt at sejle i systemet efter denne lovs vedtagelse.

Forslag til formulering i loven:

"Sygedagpenge kan udbetales indtil alle muligheder for at forbedre arbejdsevnen er udtømte."

Dette kan evt. suppleres med en bestemmelse om, at kommunen efter 52 uger skal udarbejde en beskrivelse af *hvilke* muligheder der er for at forbedre arbejdsevnen. Denne beskrivelse skal revideres hver 3. måned.

Sygedagpengene bør kunne forlænges, når der er rejst sag om førtidspension og ved terminal sygdom. (svarende til den nuværende §22 stk. 1. nr. 5 og 6.) Øvrige forlængelsesmuligheder er indeholdt i hovedformuleringen.